

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	26

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	14
7.	DENETİM BULGULARI.....	15
8.	EKLER.....	24

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu.....	4
Tablo 4: 2020 Mali yılı bütçe giderleri ve ödenekleri tablosu	5
Tablo 5: 2020 Mali yılı bütçe gelirleri tablosu.....	6
Tablo 6: Bütçe giderlerinin 3 yıllık (2018-2020) seyri	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7

KISALTMALAR

- BMKYS: Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi
- MOSİP: Mali Otomasyon Sistemi Projesi
- TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bilgisayar Yazılım Harcamalarının Varlık Hesabına Kaydedilmemesi
2. Üniversite İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması
3. Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Muhasebe Biriminde Vadesi Geçmiş Teminat Mektupları Bulunması
2. Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması
3. TÜBİTAK Projeleri İçin Yapılan Tüketime Yönelik Mazleme Alımlarına İlişkin Taşınır Teslim Belgelerinin Düzenlenmemesi
4. Üniversiteye Ait Bazı Gayrimenkullerin İhale Mevzuatına Uyulmadan Ve Kira Bedeli Tespit Edilmeden Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisleri İktisadi İşletmesine Tahsis Edilmesi.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Selçuk Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 11 Nisan 1975'te yürürlüğe giren "4 Üniversitenin Kurulması ile İlgili 1873 Sayılı Kanun"la kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Selçuk Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Selçuk Üniversitesi bünyesinde 7 Enstitü, 23 Fakülte, 1 Konservatuvar, 5 Yüksekokul, 22 Meslek Yüksekokulu, 52 Uygulama ve Araştırma Merkezi, 21 Koordinatörlük ile 1 Teknokent, 1 İnnopark ve 1 Teknoloji Transfer Ofisi faaliyet göstermektedir.

Selçuk Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör• Rektör Yardımcıları• Genel Sekreterlik• İç Denetim Birimi• Hukuk Müşavirliği• Daire Başkanlıkları Bilgi İşlem Daire Başkanlığı İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Personel Daire Başkanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	• Rektör• Rektör Yardımcıları• Yönetim Kurulu• Senato• Fakülteler Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fak. Akşehir Müh. Ve Mimarlık Fak Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fak. Beyşehir Ali Akkanat Turizm Fak. Dış Hekimliği Fakültesi Eczacılık Fakültesi

Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü• Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri• İş Sağlığı ve Güvenliği Şube Müdürlüğü• Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü• Rektörlük Yazı İşleri Müdürlüğü• Selçuk Üniversitesi İletişim Merkezi• Sıfır Atık Yönetim Birimi• Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi• Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Edebiyat Fakültesi Eğitim Fakültesi Fen Fakültesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hemşirelik Fakültesi Hukuk Fakültesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İletişim Fakültesi İslami İlimler Fakültesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Spor Bilimleri Fakültesi Teknoloji Fakültesi • Enstitüler: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Enstitüsü Mevlana Araştırmaları Enstitüsü Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Selçuklu Araştırmaları Enstitüsü• Konservatuvar Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı• Yüksekokullar (5 adet)• Meslek Yüksekokulları (22 adet)• Bölüm Başkanlıkları Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölüm Başkanlığı Türk Dili Bölüm Başkanlığı Uygulama ve Araştırma Merkezleri (52 adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi Koordinatörlükler (21 adet)

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 6.233'tür. Bu personelden 2.603'ü kadrolu akademik personel, 16'sı yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 1.154'ü idari personel ve 2.460'ı işçi kadrosunda idari personel olarak görev yapmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	612	372	984
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	313	237	550
Teknik Hizmetleri Sınıfı	141	88	229
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri sınıfı	3	1	4
Avukatlık Hizmetleri	4	2	6
Din Hizmetleri Sınıfı	1		1
Yardımcı Hizmetli	80	76	156
TOPLAM	1.154	776	1.930

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	512	105	617	512	
Doçent	232	88	320	232	
Dr. Öğretim Üyesi	453	107	560	453	
Öğretim Görevlisi	590	81	671	590	
Araştırma Görevlisi	816	240	1056	816	
TOPLAM	2.603	621	3.224	2.603	

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan

Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerinden oluşan ödenekleri kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 629.834.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde yapılan ödenek eklemeleriyle toplam ödenek 684.193.453,09 TL'ye ulaşmış, bu ödeneğin %95,6 oranında 654.384.723,56 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yıl sonu gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali yılı bütçe giderleri ve ödenekleri tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	454.890.000,00	481.001.114,38	472.751.959,29	98,3	72,2
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	73.235.000,00	75.476.075,00	73.803.699,77	97,8	11,3
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	48.259.000,00	67.052.473,35	52.205.588,09	77,9	8,0
05-Cari Transferler	17.198.000,00	21.113.790,36	20.286.913,55	96,1	3,1
06-Sermaye Giderleri	36.252.000,00	39.550.000,00	35.336.562,86	89,3	5,4
TOPLAM	629.834.000,00	684.193.453,09	654.384.723,56	95,6	100,0

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %95,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutarlar; personel giderlerinde %3,9 oranında, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %0,8 oranında, mal ve hizmet alım giderlerinde %8,2 oranında, cari transferlerde %18 oranında aşılmıştır. Sermaye giderleri ise başlangıç bütçesinde öngörülen tutarın %2,5 oranında altında gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus Değişim Programı, Mevlana Değişim Programı, Farabi Değişim Programı, AB hibe işlemleri, kalkınma ajansları tarafından desteklenen projeler için 2020 yılı için toplam 5.232.013,93 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre İdarenin 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 5: 2020 Mali yılı bütçe gelirleri tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	47.323.000,00	39.255.598,35	83,0	6,0
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	546.026.000,00	579.717.958,00	106,2	88,7
05-Diğer Gelirler	36.485.000,00	34.858.848,31	95,5	5,3
TOPLAM	629.834.000,00	653.832.404,66	103,8	100,0

Üniversite’de, 2020 yılında, başlangıçtaki gelir tahminlerinin %3,8 üzerinde, toplam 653.832.404,66 TL gelir elde edilmiştir. Merkezi yönetim bütçesinden alınan yardımlar ödeneğin üzerinde gerçekleşirken Üniversitenin diğer gelirleri ödeneğin altında kalmıştır. Toplam gelirlerin %88,7’sini merkezi yönetim bütçesinden alınan gelirler oluşturmuştur.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe giderlerinin 3 yıllık (2018-2020) seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
	(A)	(B)	(C)		
Personel Giderleri	368.583.425,59	416.710.669,90	472.751.959,29	13,1	13,4
SGK Devlet Prim Giderleri	56.268.723,34	65.776.793,06	73.803.699,77	16,9	12,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	82.735.652,30	62.108.024,92	52.205.588,09	-24,9	-15,9
Faiz Giderleri					
Cari Transferler	14.069.943,59	18.408.375,70	20.286.913,55	30,8	10,2
Sermaye Giderleri	101.558.179,62	51.221.902,16	35.336.562,86	-49,6	-31,0
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	623.215.924,44	614.225.765,74	654.384.723,56	-1,4	6,5

Personel giderlerinde ve SGK Devlet Prim Giderlerinde, personel ücretlerine gelen artışlar kadar bir değişim olduğu görülmektedir. Mal ve hizmet giderlerinde ve sermaye giderlerindeki son yıllarda bir azalış gözlenmekle birlikte 2020 yılındaki azalış, eğitim kurumlarında salgın hastalık nedeniyle yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitime geçilmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri					
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	62.472.309,09	51.994.933,40	45.731.571,12	-16,77	-12,05
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	538.176.937,93	547.067.286,34	579.717.958,00	1,65	5,97
Diğer Gelirler	29.871.597,90	28.526.038,45	35.548.467,50	-4,50	24,62
Sermaye Gelirleri					
TOPLAM	630.520.844,92	627.588.258,19	660.997.996,62	-0,47	5,32
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	4.922.263,83	1.536.197,10	7.165.591,96	-68,79	366,45
NET TOPLAM	625.598.581,09	626.052.061,09	653.832.404,66	0,07	4,44

Toplam gelirlerin artış hızında bir önceki dönemde önemli bir değişiklik olmazken cari dönemde %4,4 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Yukarıda değinildiği üzere, salgın hastalık nedeniyle teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %12 oranında düşüş göstermiş, buna mukabil alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirlerde artış olmuştur. Diğer gelirlerde %25 artış olmasına karşın toplam gelirlerdeki artışa etkisi sınırlı olmuştur.

Kurumun 2020 yılı faaliyet sonuçları tablosunda Faaliyet Gideri 1.147.844.406,26 TL, Faaliyet Geliri 888.587.874,62 TL, Gelirlerden ret ve iadeler toplamı 7.165.591,96 TL olup Üniversitenin, 2020 yılını 266.422.123,60 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
1.147.844.406,26	888.587.874,62	7.165.591,96	881.422.282,66	-266.422.123,60

Selçuk Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi ve sosyal tesisler bütçeleri de kaynakları arasında yer almaktadır.

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılında 32.129.023,52 TL dönem zararı ile faaliyetlerini tamamlamıştır.

Üniversitenin sahibi ve ortağı olduğu teknoloji şirketleri bulunmaktadır. Bunlar:

- 08/08/2003 tarih ve 25193 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2003/5962 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Konya Teknokent-Teknoloji Geliştirme Hizmetleri AŞ’dir. Üniversite, sermayesi 1.250.000,00 TL olan Konya Teknokent-Teknoloji Geliştirme Hizmetleri AŞ’ye 1.000.000,00 TL sermaye ile %80 oranında ortaktır.

- 24 Haziran 2015 tarih ve 29396 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2015/7734 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Innopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ’dir. Üniversite, sermayesi 16.708.400,00 TL olan Innopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ’ye 2.700,00 TL sermaye ile %0,0162 oranında ortaktır.

- 07/12/2017 tarihli ve 30263 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Teknoloji Transfer Ofisi Yönetmelik hükümleri uyarınca 04/10/2018 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde 26/092018 itibariyle tescil edilerek kurulan Selçuk Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi AŞ’dir. Üniversite, sermayesi 2.000.000,00 TL olan Selçuk Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi AŞ’ne 2.000.000,00 TL sermaye ile %100 oranında sahibidir.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 2.906.044,94 TL, faaliyet giderleri toplamı 3.727.041,94 TL’dir. Dönem faaliyet sonucu 820.997 TL zarar olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun’un 80’inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde kurumun İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer almamaktadır.

İç kontrol sistemi konusunda Şubat 2017’de hazırlanan İç Kontrol Eylem Planı hakkında üst yönetimin çalışanlara bilgi verilerek duyuru yapıldığı, iç kontrol sistemi, işleyişi ve iç kontrolle ilgili her türlü düzenleyici işlemler hakkında bilgilendirme faaliyetlerinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır. Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır. Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği tarafımıza bildirilmiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu anlaşılmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır. Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 İdare Faaliyet Raporu mevzuatın öngördüğü şekil ve süre şartlarını karşılayacak şekilde hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Görev, yetki, sorumluluklar ve iş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmiş olup bütün birimlerde organizasyon şemaları ve görev tanımı formları oluşturulmuş olup birimlerinin web sayfalarında iç kontrol sekmesi altında yayımlanmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde kurumun İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer almamaktadır.

İç kontrol sistemi konusunda Şubat 2017’de hazırlanan İç Kontrol Eylem Planı hakkında üst yönetimin çalışanlara bilgi verilerek duyuru yapıldığı, iç kontrol sistemi, işleyişi ve iç kontrolle ilgili her türlü düzenleyici işlemler hakkında bilgilendirme faaliyetlerinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır. Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır. Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği tarafımıza bildirilmiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında

döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu anlaşılmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır. Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 İdare Faaliyet Raporu mevzuatın öngördüğü şekil ve süre şartlarını karşılayacak şekilde hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Görev, yetki, sorumluluklar ve iş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmiş olup bütün birimlerde organizasyon şemaları ve görev tanımı formları oluşturulmuş olup birimlerinin web sayfalarında iç kontrol sekmesi altında yayımlanmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Selçuk Üniversitesinin idari ve mali işlemlerini gerçekleştiren kullandığı bilişim sistemleri; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği bağlamında incelenmiş olup mevcut durum, eksiklikler ve bu sistemlere ilişkin tespitler aşağıda sıralanmıştır.

Üniversitenin kullandığı bilişim sistemlerinin halihazırdaki durumu genel olarak değerlendirildiğinde; temel bilişim sistemleri faaliyetlerinin işletimi konusunda üst yöneticilere güvence sağlayan bağımsız inceleme çalışmaları yapılmakta olduğu; Bilgi Güvenliği Yönetimi konusunda çeşitli çalışmaların yürütülmekte olduğu ve güvenlik ihlallerinin kaydedilip, raporlanıp, gereğinin yerine getirildiği; Kurumsal Kalite Yönetim Sistemi kapsamında Bilgi İşlem Prosedürünün mevcut olduğu, bu prosedürde bilişim sistemlerinin kullanımına yönelik ilkeler ve kuralların bulunduğu; Kalite Yönetim Sistemi Kapsamında risk analizlerinin

yapıldığı; iç denetim birimlerinin bilişim sistemlerini denetlemesine ilişkin bir düzenlemenin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Diğer yandan; Kurumun, yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin yazılı politika ve prosedürlere sahip olmaması; kullanıcı şifrelerinin şifre dosyalarında kodlanarak korunmaması; son kullanıcıları destekleyecek bir yapının (yardım masası) oluşturulmaması; Kurumun bilişim sistemleri teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürlerinin henüz oluşturulmaması; işten çıkarılan veya ayrılan personelden anahtar ve kimliklerinin alınmasını öngören düzenlemeler yapılmaması hususlarında eksiklikler bulunmaktadır.

Bundan başka Kurumun, kullanıcı şifreleriyle ilgili politikalarının bulunmaması, ayrıca biçim, parola değişikliği, alfabetik veya sayısal karakterlerin kullanılması, gizlilik, yeniden kullanılabilirlik, ortak şifre kullanılması, şifre paylaşımı, acil durum şifrelerinin kullanılması, tek yönlü veri şifrelemesi konularında belirlenmiş bir politikasının olmaması husuları diğer eksiklikler olarak sıralanabilir. Her ne kadar Kamu İdaresinin bu hususlarla ilgili birtakım çalışmalara başladığı anlaşılmış ise de; konunun, izleyen denetim döneminde takibinde yarar görülmektedir.

Üniversitenin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine uygun olarak çalışmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kurumda 5 adet iç denetçi bulunmakta olup iç denetim fonksiyonlarının etkin bir şekilde yerine getirilmesi için, 6 adet iç denetçiye ihtiyaç olduğu, İç Denetim Birim Başkanlığınca belirtilmiştir. İç denetim biriminin, iç kontrol sisteminin işleyişine ilişkin bir değerlendirme ve raporlama faaliyeti bulunmamakla birlikte, 2021 yılı iç denetim programına alınması planlanmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Selçuk Üniversitesi'nin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilgisayar Yazılım Harcamalarının Varlık Hesabına Kaydedilmemesi

Üniversitesi kullanımı için yapılan toplam 253.236,08 TL'lik muhtelif Yazılım harcamasının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 194'üncü maddesinde, haklar hesabının, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan, ilgili varlıklar için ayrılacak amortisman oranları amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de 47 sıra no'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup ilgili Tebliğ'in 6'ncı maddesinde, maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Üniversite tarafından gerçekleştirilen yazılım ve güncelleştirme alımlarının 260 Haklar Hesabına alınarak aktifleştirilmesi ve yıl sonunda bu hesaptaki tutarın tamamına amortisman ayrılmak suretiyle giderleştirilmesi gerekmektedir. Her ne kadar idare 2021 yılından itibaren mevzuatta öngörüldüğü şekilde muhasebe kayıtlarını düzenleyecekse de bu 2020 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Bu çerçevede 260 Haklar Hesabına kaydedilmeyen yazılım alımları nedeniyle bilanço ve faaliyet sonuçları tablosunda 253.236,08 TL'lik hataya neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Üniversite İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması

Selçuk Üniversitesinin sermayesinin tamamına sahip olduğu Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi sermayesinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde;

“Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır”.

Aynı Yönetmeliğin 160'ıncı maddesinde de;

“Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse ayni sermaye şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir”.

Denilmektedir.

Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin sermaye hesabının 5.000,00 TL olarak Üniversite bilançosunda yer almasına ilişkin muhasebe kaydı yapılacağı ifade edilmiş ise de, bu durum 2020 yılı mali tablolarına yansımayacağından izleyen denetim döneminde konunun takibi yararlı olacaktır.

30.03.2017 tarih ve 9295 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin sermaye hesabının 5.000,00 TL olarak yer almasına karşılık Üniversite bilançosunun 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında bu tutarın yer almadığı görülmüş olup ilgili hesabın bu tutar kadar eksik olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları kapsamında; Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık prim borçları ile faturaya dayalı borçlarının mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde; sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; ek karşılıkların kamu idarelerinin Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89'uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malüllüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur. İlgili Genel Yazı'nın devamında; faturalı alacakların Kurumca ilgisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek MOSİP Bilgi Sisteminde

görümleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

SGK MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilere göre; Selçuk Üniversitesinin, 31.12.2020 tarihi itibarıyla, 2017-2020 yıllarını kapsayan ek karşılıklar tahakkuk tutarı 23.292.600,00 TL olup 26.363,80 TL faiz tahakkuk etmiş, 23.092.296,41 TL ödeme yapılmış sonuçta 200.303,59 TL ödenmeyen tutar kalmıştır. 2014-2020 yıllarını kapsayan 65.699.804,00 TL toplam borcu tahakkuk etmiş, 55.272,82 TL tahsilat yapılmış, 65.617.054,39 TL ödenmeyen tutar mevcut olup 29.771.106,01 TL gecikme zammı tahakkuk etmiş, sonuçta 95.388.160,40 TL faturalı borç kalmıştır. Kamu İdaresinin ek karşılık primlerini ve faturalı borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme cezasıyla birlikte ödemek durumunda kalmaktadır. 2020 yılı muhasebe kayıtlarında 630.05.01.02.05-Görev Giderleri Tertibinden (Görev Zararları hesabından) yapılan ödemelere bakıldığında; toplam 20.521.697,55 TL ödeme yapıldığı görülmüştür.

İdarenin, 2020 yılında ek karşılık prim ve faturalı borçlarını zamanında yatıramamasından dolayı gecikme cezasına maruz kaldığı, ek karşılık, faturalı alacaklar, emekli ikramiyeleri ve tazminatlar prim borcu taksitlerini 20.521.697,55 TL olarak 2020 yılında ödediği, esasen bu giderin aşağıda açıklanan hesaplar kullanılmadığı için 2020 yılının faaliyet gideri olarak kayıtlara yansıtıldığı, dolayısıyla idarenin faaliyet sonuçları tablosunda ve bilançosunda 2020 yılına ait olmayan ilgili tutar kadar bir rakamın bulunduğu, halen faturalı borçlara ilişkin herhangi bir ödemenin de yapılmadığı görülmüştür. Kamu İdaresinin ödeyeceği yükümlülükleri olmasına rağmen, bu bilgilerin faaliyet raporlarına ve mali tablolara yansımaması da diğer bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 Hesabı, bu hesabın kullanılmaması halinde ise 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresinin bu hesaplara herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür. 2021 yılı içerisinde ek karşılık prim ve faturalı SGK borçlarına ilişkin 630.05.01.02.05-Görev Giderleri Tertibinden Görev Zararları Hesabına karşılık olarak 368.12.99.01-5510 sayılı Kanununun 81'inci Maddesi Gereği SGK'ya Ödenecek %20'lik Ek

Karşılık Primleri Hesabı çalıştırılarak kayıtlara alındığı ifade edilmiş ise de; bu durum 2020 yılı mali tablolarını etkilemediğinden konunun izleyen denetim döneminde takip edilmesinde yarar görülmektedir.

İdarenin ilgili mali yılına ait ve gelecek yıllarda ödemekle yükümlü olduğu borçlarıyla ilgili bilgilerin mali tablolara yansımaması, 5018 sayılı Yasa ve bu Yasa temel alınarak yapılan tüm düzenlemelerin amacına ters düşmekte, şeffaf ve hesap verebilir bir kamu mali yönetim sistemi kurma ve geliştirme ilkelerini zedelemektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Muhasebe Biriminde Vadesi Geçmiş Teminat Mektupları Bulunması

Selçuk Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında teminat mektuplarına ilişkin yapılan incelemede, toplam tutarı 11.792.707,40 TL olan 84 adet teminat mektubunun vadesinin geçtiği tespit edilmiştir.

4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinde, taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların yüklenicilerine iade edileceği; "İade edilemeyen teminatlar" başlıklı 14'üncü maddesinde ise 13'üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği belirtilmiştir.

27.12.2014 tarih ve mükerrer 29218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin; -457'nci maddesinde; alınan teminat mektupları hesabının, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektuplarıyla şahsi kefalete ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılacağı,

-“Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 458'inci maddesinde; teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgelerin muhasebe birimlerinde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimlerince takip edileceği ve her malî yılsonunda

teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler hakkında ilgili idareden bilgi alınacağı ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgelerin ilgisine veya ilgili bankaya iade edileceği ya da ertesi malî yıla devredileceği, hükmü yer almaktadır.

İade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği hükmü uyarınca 84 adet vadesi geçmiş teminat mektubunun bankalarına iade edilerek muhasebe kaydından düşüleceği ifade edilmiş ise de; bu işlemler denetim yılını etkilemediğinden izleyen denetim döneminde konunun takibi hususunda yarar görülmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve mevcut durum değerlendirildiğinde, toplam tutarı 11.792.707,40 TL olan 84 adet teminat mektubunun vadesinin geçtiği ve hükümsüz hale geldiği, dolayısıyla vadesi geçen ilgili teminat mektuplarının mevzuata uygun şekilde iade işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

Üniversitenin 104-Proje Özel Hesabında izlenen uluslararası kuruluş destekli proje hibeleri için ay sonu döviz değerleme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmeliğin ‘*Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi*’ başlıklı 8'inci maddesinin (d) bendinde;

“Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir.”

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü gereğince, 104-Proje Özel Hesabında izlenen hibe kapsamında elde edilmiş olan dövizler için ay sonu değerlendirme işlemi yapılması gerekmektedir. İdare, 2021 yılındaki muhasebe kayıtlarında mevzuat gereğini yerine getirmişse de, 2020 yılı mali tablolarındaki hatalı işlem devam etmektedir.

Yapılan incelemede kurumun hesaplarında uluslararası kuruluş hibeleri ile yürütülen projelerden gelen dövizler bulunduğu anlaşılmıştır. Söz konusu dövizler için ay sonu değerlendirme

işlemi yapılmaması nedeniyle 104-Proje Özel Hesabı, 600-Gelirler Hesabı ya da 630-Giderler Hesabında hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: TÜBİTAK Projeleri İçin Yapılan Tüketime Yönelik Mazleme Alımlarına İlişkin Taşınır Teslim Belgelerinin Düzenlenmemesi

Üniversitenin TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) projeleri kapsamında yapılan tüketime yönelik mal ve malzemeler için yapılan harcamalarda taşınır işlem fişi düzenlenmediği anlaşılmıştır.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik 15' inci madde 3' üncü fıkrasında da kısaca; Proje kapsamında satın alınan taşınır malların Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince taşınır işlem fişi düzenlenerek yükseköğretim kurumu envanter kayıtlarına alınacağı, bu kapsamda edinilen dayanıklı taşınırların, bunları kullanacak proje yürütücüsüne ya da belirleyeceği kişiye taşınır teslim belgesi ile teslim edileceği, tüketime yönelik mal ve malzemelerin ise taşınır işlem fişi düzenlenerek doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına verileceği belirtilmiştir.

Üniversitenin TÜBİTAK projeleriyle satın aldığı taşınır mal niteliğindeki makine cihaz ve demirbaşlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenlendiği ancak 2020 yılı ve öncesinde tüketime yönelik sarf malzemeleri için taşınır işlem fişi düzenlenmediği, 2021 yılı içerisinde düzenlenmeye başlandığı anlaşılmıştır. Belirtilen mevzuat gereğince projeler kapsamında satın alınan tüketime yönelik mal ve malzemelerine taşınır işlem fişi düzenlenerek doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına verilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Üniversiteye Ait Bazı Gayrimenkullerin İhale Mevzuatına Uyulmadan Ve Kira Bedeli Tespit Edilmeden Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisleri İktisadi İşletmesine Tahsis Edilmesi.

Selçuk Üniversitesine ait yemekhane, misafirhane, atçılık tesisi ve otel'in, ihale yapılmaksızın Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisleri İktisadi İşletmesine tahsis edildiği ve İktisadi İşletmeden kira alınmadığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 55' nci maddesinde, yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı birimlerin gelir kaynakları arasında, taşınmaz malların gelirleri de sayılmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 1'inci maddesinde, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği ifade edilmiştir.

Bu hükümlere göre Üniversitenin gayrimenkullerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda belirtilen ihale usulleri kullanılarak kiraya verilmesi, bu kiralamar neticesinde tahsil edilen kira tutarlarının da Üniversitenin bütçesine gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Öte yandan 18.01.2020 tarih ve 31012 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğin (Sayı: 2020-1) 7 nci maddesin 1 inci fıkrasında "*Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin işletme giderleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmaması esastır.*", 4 üncü fıkrasında "*Kuruma ve/veya mensuplarına yardım ve hizmet amacıyla kurulmuş olan fon, vakıf, dernek ve benzeri kuruluşlar eliyle işletilen tesislere kurum bütçesinden doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunulmayacaktır.*" denilmektedir.

Her ne kadar İktisadi İşletmenin kâr amacıyla faaliyet göstermediği, çalışanlarına sosyal amaçlı hizmet verdiği, diğer özel firmalar gibi serbest fiyat belirleyemediği, Üniversite bütçesinden herhangi bir katkı sağlanmadığı ifade edilse de taşınmazların bedelsiz olarak İşletmeye tahsisinde mevzuata uyarlık görülmemektedir.

Bu hükümlere göre faaliyet alanı, Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğde (Sayı: 2020-1) belirtilen ve bunlara benzer sosyal tesisleri işletmek olarak belirlenen, kendisine ait gelirleri ve giderleri olan, vergi, harç vb. mali yükümlülükleri olan Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisleri İşletmesine, taşınmazların ihale yapılmadan bedelsiz olarak tahsis edilmesi şeklinde, Üniversite bütçesinden dolaylı da olsa herhangi bir katkı sağlanması mümkün değildir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
PTT'ye Ücretsiz ve Süresiz Olarak Alan Tahsis Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili işlemler yerine getirilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	26
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	28
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	28
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	29
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	29
6.	DENETİM BULGULARI.....	29

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
2. Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabına Amortisman Ayrılmaması
3. Kurumun Alacaklarıyla İlgili Sağlıklı Veriye Ulaşılabilmesi ve Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Stok Hesaplarına Alınmaması
2. Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabı'nda Muhasebeleştirilmemesi
3. Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Banka Hesabına Geç Aktarılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 12.10.2000 tarih ve 24198 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 2'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a)Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, panel sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi, danışmanlık, eğitim organizasyonu ve bunlara ilişkin her türlü raporları hazırlamak,

c) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil ,ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, açılmış ve açılacak olan her türlü sağlık hizmetleriyle ilgili yataklı ve yataksız ve geçici kuruluşları işletmek,

e) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirecek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak,

olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdür vekili, 1 idari memur ve 7 sürekli işçi hizmet vermekte olup; 1 işletme müdür vekilinin kadrosu özel bütçede, 1 idari memurun kadrosu kurum dışı görevlendirme ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma

İdaresi Başkanlığında, 2 sürekli işçinin kadrosu Selçuk Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığında, 1 sürekli işçinin kadrosu Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Başhekimliğinde, diğer 4 sürekli işçinin kadrosu ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 9 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 415.000.000 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 bütçe gideri 376.751.209,96 TL, bütçe geliri ise 332.418.647,47 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 69.712,67 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 110.578.838,90 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 346.277.777,39 TL, gider toplamı 378.406.800,91 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 32.129.023,52 TL net zararlarla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2020 yılı içerisinde banka mevduatlarından faiz geliri elde ettiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “*Gelir tablosu ilkeleri*” başlıklı 35'inci maddesinde; gerçekleşen gelirlerin olduğundan fazla gösterilemeyeceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in “*Gayrisafilik ilkesi*” başlıklı 54'üncü maddesinde; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça gayrisafî olarak kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 102-Bankalar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 74'üncü maddesinde; banka tarafından hesaplanıp muhasebe biriminin hesabına kaydedildiği bildirilen faiz gelirlerinden tevkifat tutarları düşüldükten sonra kalan kısmın bu hesaba, faiz gelirlerinden yapılan tevkifatların ise 193-Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar Hesabına kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

İdare tarafından 2021 yılındaki kayıtların mevzuat hükümlerine göre yapılması sağlanmış olmakla birlikte bu durum 2020 yılı kayıtlarını etkilememektedir.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin, stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutarı üzerinden 642-Faiz Gelirleri Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 193-Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabına Amortisman Ayrılmaması

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 260- Haklar Hesabı'nda yer alan 14.773 TL tutarındaki varlıklar için mali yıl sonunda amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; 35'inci maddesinde;

“... ”

(c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygunamortisman ve tükenme payı ayrılır.”

49’uncu maddesinde;

“(…)Muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir.”

226’ncı maddesinde;

“Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.” denilmektedir.

idare, 2021 yılında gerekli düzeltmeleri yapmakla birlikte 2020 yılı kayıtlarında hatalı işlem yer almaya devam etmektedir.

Anılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde; 26 hesap grubunda kayıtlı, maddi olmayan duran varlıklar için T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği oranlar üzerinden amortisman ve tükenme payı ayrılması ve bunun 268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı’nda muhasebeleştirilmesi gerekmekte olup 260- Haklar Hesabı’nda 14.773 TL kadar tutar için mali yıl sonunda amortisman ayrılmadığından, ilgili hesabın bu tutar kadar eksik olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Kurumun Alacaklarıyla İlgili Sağlıklı Veriye Ulaşamaması ve Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi

İşletmenin 2020 yılı bilançosunun ticari alacaklar hesap grubunda yer alan 120-Alıcılar Hesabı ile 127-Diğer Ticari Alacaklar Hesaplarında toplam 17.393.173,85-TL görünmesine karşın 128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı ile 129-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesaplarının işlem görmediği, tahsili şüpheli hala gelen alacakların da ticari alacaklar içerisinde takip edildiği anlaşıldığından Kurum alacakları hakkında sağlıklı bilgiye ulaşamamıştır.

Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların

izlenmesi için kullanılacağı, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde ifade edilmektedir.

İşletmenin mali tablolarında yer alan ve yıllar itibariyle aktarılan şüpheli alacağın detayı hakkında sağlıklı bilgiye ulaşılamamaktadır. İlgili tutarın detayının ortaya konulabilmesi için geçmişe dönük muhasebe işlem fişleri ve eki evrakların incelenmesi, yapılan çalışma sonrasında Kurum alacağı tespit edilen tutarların tahsiline yönelik işlemlerin ivedilikle yapılması gerekmektedir.

İdare, ilgili birimlerini hesabın işleyişi ve takibi konusunda uyarıyı 2021 yılında yapmış olmakla birlikte 2020 yılı mali tablolarına bunun etkisi bulunmamaktadır.

Ticari alacaklar hesap grubunda tahsilatı yapılmadan devreden alacakların zamanaşımına uğraması nedeniyle kişi sorumluluğunun doğacağı anılan Yönetmelik'te belirtilmektedir. Bu nedenle, Hukuk Müşavirliği ile ortak, geçmiş dönemi içeren, kapsamlı bir çalışma yapılarak "120-Alıcılar" ve "127-Diğer Ticari Alacaklar" Hesabında yıllar itibariyle devreden alacakların detaylarının tespit edilip, tahsilatında problem olan alacaklara ilişkin hukuki süreçlerin başlatılması, bu alacakların da 128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına aktarılması ve karşılık ayrılması gerekmektedir. Hukuki süreç sonunda mahkeme kararıyla tahsilatı imkânsız hale gelen ticari alacakların da doğru muhasebe işlemleri ile kayıtlardan düşülmesi ve tahsilatın imkânsız hale gelmesinde personelin sorumluluğu varsa ilgili tutarın kişi borcuna alınması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Stok Hesaplarına Alınmaması

Döner Sermaye İşletmesi Birimlerince üretilen mamullerin stok hesaplarına alınmadan doğrudan satışının yapıldığı ve mali tablolarda da stok hesaplarının yer almadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 152-Mamuller Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren “*Hesabın niteliği*” başlıklı 131’inci maddesinde, 152-Mamuller Hesabının, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı; “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 132’nci maddesinde ise

üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına alacak kaydedileceği, maliyet dönemi sonlarında yarı mamul hesabına alınmadan doğrudan mamule dönüştürülen giderlerin bu hesaba borç, 711- Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma, 721-Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma, 731-Genel Üretim Giderleri Yansıtma hesaplarının mamulün üretimiyle ilgili olanlarına alacak kaydedileceği; satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152-Mamuller Hesabına alacak, 620-Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede ise, veteriner ve ziraat fakülteleri gibi birimlerin mal ve hizmet satışları olmasına karşın yevmiye kayıtları ve mali tablolarında 152-Mamuller Hesabının ve 620-Satılan Mamuller Maliyeti Hesabının yer almadığı tespit edilmiştir. Satışı yapılan ürünlerin hesaplamaları yapılarak 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına ve sonrasında 152-Mamuller Hesabına kaydedilmediği, dolayısıyla Kurum 2020 yılı Bilançosunda ve Gelir Tablosunda bu hesapların yer almadığı görülmüştür.

İdare, 2021 yılında gerekli çalışmalara başlamış olmakla birlikte 2020 yılı kayıtlarındaki hatalı işleme bunun etkisi bulunmamaktadır.

Satılmak üzere üretimi yapılan mamullerin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ilgili hesaplarda izlenmesi ve mali tabloların eksiksiz ve doğru veribilmesinin sağlanması gerekmektedir. Bu şekilde işlem yapılmayarak 151-Yarı Mamuller-Üretim, 152-Mamuller ve 620-Satılan Mamuller Maliyeti Hesaplarının 2020 yılı mali tablolarına eksik yansımaya neden olunmuştur.

BULGU 2: Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabı'nda Muhasebeleştirilmemesi

2020 yılı içerisinde Diş Hekimliği Fakültesi, Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Döner Sermaye İşletme birimlerinde, muhtelif yazılımlar için harcama yapıldığı, bunların 260-Haklar Hesabı'na kaydedilmesi gerekirken doğrudan maliyet hesaplarına alınarak giderleştirildiği görülmüştür.

01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Hesabın Niteliği*" başlıklı 222'nci maddesinde, haklar hesabının, bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve

yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan, ilgili varlıklar için ayrılacak amortisman oranları amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 47 sıra no'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup ilgili Tebliğ'in 6'ncı maddesinde, maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen yazılım, patent, lisans alımlarının 260-Haklar Hesabı'na alınarak takibinin yapılması, yıl sonunda bu hesaptaki tutarın tamamına amortisman ayrılmak suretiyle giderleştirilmesi gerekmektedir. İdare, 2021 yılında belirtilen hususta birimlerine gerekli uyarıyı yapmış olsa da bu durum 2020 yılı kayıtlarına etki etmemektedir. 260-Haklar Hesabına kaydedilmeyen alımlar nedeniyle 2020 yılı Bilançosunun hatalı bilgi verdiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Banka Hesabına Geç Aktarılması

Kredi kartları tahsilatlarının İşletme Müdürlüğü hesabına geç aktarıldığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 103'üncü maddesinde, kredi kartı kullanımıyla ilgili olarak bankayla yapılacak sözleşmede; bankaya komisyon ödenmeyeceği ve P.O.S cihazları ile yapılan tahsilatın banka hesabına aktarılmasında Bakanlıkça belirlenen ve sözleşmede yer alan valörün uygulanacağı hususlarının belirtileceği hükmü vardır.

8.03.2019 tarih ve 30708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin 5-(3) maddesinde, bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın azami 20 gün içerisinde, ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu ifade edilmektedir.

Yapılan incelemede söz konusu bankanın, kredi kartıyla yapılan tahsilatı İşletmenin banka hesabına aktarırken bazen 24 ila 27 gün sonra İşletmenin hesabına aktardığı tespit edilmiş olup, sözleşme hükümlerinin tam ve zamanında yerine getirilmesi gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11'inci maddesinde, üst yöneticinin kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden sorumlu olduğu ifade edilmektedir.

İdare, 2021 yılında sözleşmelerini mevzuat hükümlerine uydurmakla beraber bu durumun 2020 yılı kayıtlarına etkisi bulunmamaktadır.

Bankanın yapılan sözleşmeye uyması ve tahsilatları 20 gün içerisinde aktarmasıyla kamu kaynakları daha etkin ve ekonomik kullanılmış olacaktır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>